

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus »Fejérmegyei Napló« a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. Az általatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására »Fejérmegyei Napló« cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyesljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófnak, 1895. márczius 6-án.

Előfizetési árak:

Egészévre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:

BILKEI FERENCZ.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.

Szerkesztés és kiadóhivatal: Szent-István-tér 1.

Egyes számok kaphatók: Rotter I., Weisz H. és Krausz V. tözsdéjében.

Egy liberális ujságíró.

Azt hiszem, nincs a legutóbbi hét alatt szegény magyar hazánknak nagyobb szenzációja, mint Kecskeméthy Győző sikasztó, a ki félmilliónál többel könnyebbitette meg a főváros ritkán duzzadó erszényét.

Mint mikor a libáknak friss kukoricát csörgetnek, úgy gyülekezett az éhes ujságírói gárda a legujabb szenzáció köré és ékes gágogással adta jelét roppant örömének, hogy ime van legalább egy hétre való olyan anyag, a melylyel az olvasó közönséget traktálni lehet. Bizony, szinte jó, hogy Kecskeméthy urnak sikasztani tetszett.

Az ujságírók egy része azonban egy vesszőparipára kapott ezen alkalommal, hiszen Kecskeméthy ifjusági vezér is volt, harcolt a kereszt mellett. Ha meg lehet védeni egyet az ő népükből, miért ne lehetne egyet bemártani a mi népünkben? miért ne lehetne általános vonatkoztatásokat csinálni az egész mozgalomra?, miért ne lehetne különösen egyeseket mint büntárs féléket felfedezni, vagy legalább is meggyanúsítani? Hiszen a gúny és gyanúsítás legjobban őt, az a legerősebb méreg a nagy nyilvánosság előtt.

A »Magyar Szó« című rituális köpködő ujság, a mely hatványozva mulja fölül a többi liberális lapokat a megféggesedett hirlapírói erkölcs tekintetében, a

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCZAJA.

A haragosok.

és hogy szörény beszédemet hosszú lére ne eresszem, kimondom egyszerűbe a mindnyájunk szive kívánságát, hogy az a jóságos nagyuristen erőbe, egészségbe még sok esztendőig megtartsa a mi szeretett és tisztolt házigazdánkat, Balog András bíró urat!

Mondotta vala pedig ezen beszédet Kis Király István uram, akit nagyon is földszintes testi magassága miatt kamaszkorában is csak tőkalsónak hittak, de mivel azóta többen fölfedezték tenyereiben a kurucempót, eszében a jó gazdát, szivében pedig a jóindulatu becsületességét, még harminc esztendő kora előtt eskütt-uram lett belőle.

Rebesgették róla, hogy majdnem olyan szépen beszél, mint a mester. Ime most is elibe vágott a névnap fölköszöntővel.

De az sem hagyja ám annyiban a dolgot, hanem gyanús elismeréssel dnyomói: azt mondják, sok beszédnek sok az alja; én meg azt tartom, hogy az »eskütt uram« sok beszédinek sok a főle.

Szép, fehérhaju ember a bíró. Amint föláll, hogy megköszönje a jókívánságokat, úgy tetszik, mintha a régi világ jó verekedői közül feleddék volna itt ezt az öles embert. Jóságos, szomorú

mely egy esztendeig kocsis módra szidta Széll Kálmánt és most legalázatosabb görnyedezések között a leghizelgőbb bókokat mondja neki — ez a Magyar Szó mindenáron Köpösdý Dezsőt, az ifjusági mozgalmak egyik legagilisabb emberét akarta belekeverni a hinárba, meggyanúsította személyében, hogy összeköttetésben volt Kecskeméthyvel, hogy tőle pénz kapott, hogy nemrégiben éjjel konferáltak együtt, közölt költött állításokat Kecskeméthytől, a melyek súlyosan kompromittálták Köpösdýt: szóval mindenáron azt akarta megértetni, hogy Köpösdý büntárs volt Kecskeméthynek. Ha ez sikerül, Köpösdý is, az ifjusági mozgalom is oly sebet kap, a melyet kiheverni nem fog egyhamar.

Mi sem természetesebb, mint hogy Pályi Edét a lap felelős szerkesztőjét kérődre vonta Köpösdý ezért az aljas támadásért. Mire ő ilyenformán védte magát:

»Én megmondom önnek, mi nem Kecskeméthyvel akarjuk az ön nevét összehozni — de az én lapomat kizárólag vidéki protestáns papok tartják fenn,* mi és olvasóközönségünk meg vagyunk győződve, hogy az önök há-

* Szinte megfoghatatlan, hogy miként szerkeszthetik a magyar protestáns papság lapját csupa zsidók. Nincs a Magyar Szó szerkesztőségében kezdve Pályitól lefelé az utolsó riporterig — egy-kettőt kivéve — más, mint zsidó. És ha már azok szerkesztik is, mi szükségé van a magyar hazafias protestáns papságnak arra, hogy a katolikusokat az ő lapjukban a legbutább rágalmaikkal és hazugságokkal illessék nap-nap után;

tekintete azonban meghazudtolja ezt a harcias külsőt, és ha nem állna fenyegető fölkiáltó jelként jobb szeme fölött az a hatalmas redő, bárki azt hihetné, hogy ez az ember még sohasem akart.

Befordul most az anyjuk is a készülő vacsora mellől. Ijedt szorongás, meg valami nagy öröm is látszik a könnyes arcán, és mig szemével úgy könyörög, mintha a menybéli üdvöségét kérné, megcsuklanak reszkető térdei és sirva-zokogva borul ög életpárja keblére. Amaz gyöngéd öleléssel tartja fenn a roskadozó aszszonyt és meglepetésében szórakozottan nézegeti a drága könyvecskéket, amint szépen, lassan peregnék végig az ünneplő mándliján.

— Mi lelt, édes cselédem?

Az asszony odahajol a füléhez: A fiunk jött meg, az Andris. Ne kergetse el kigyelmed, édes jó gazdám.

Hej, de megcsalódosodott az a hatalmas ánc ott a Balog uram szeme fölött! Lesüti a haragos tekintetét, mintha a szegény elől bujna. A többiek meg ott az asztal körül, mintha megsejtettek volna valamit, illedelmes, szóvalan csendességgel bátorítják az öregét nyugodt gondolkodásra.

Pedig de nyugodtan gondolkozik a szegény öreg Balog András! Mint kőszá villámok a viharos éjszakában, úgy röpködtek a meglepetéstől ijedt gondolatai. Az alatt a pár pillanat alatt tíz, husz, harminc esztendő történetével

rom éves ifjusági harca mögött Róma és Bécs áll, az a hazafiatlan protestáns üldöző, — most itt az alkalom — s mert ön a mozgalom lelke és vezető szelleme, a kit szivósságánál fogva eddig nem lehetett összetörni, most prióat személyét sajnáljuk — politikai egyéniségét akarjuk és vagyunk kénytelenek összelőrní, hogy ezáltal önben a mozgalmat is megöljük.

A dolog egészen egyszerű: Pályi Ede ur — a ki nem keresztény — elgondolta, hogy a keresztény egyetemi ifjuság mozgalma nem helyes. Tehát össze kell törni, meg kell ölni. Próbált ellene küzdeni, őt gyalázni — haszontalan volt — annál erősebb lett, akár a vas, ha kovácsolják. Fordítani kellett a dolgon, meg kell rágalmazni a vezért, a mozgalom lelkét és vezető szellemét, a kit szivósságánál fogva eddig összetörni nem lehetett, bele kell beszélni a közönségbe, hogy büntárs a sikasztónak, ez használni fog: tolvajnak nem hisz senki és kész a győzelem.

Enyire sülyedt a liberális, az egyedül üdvözítő tant hirdető sajtó. Kalózkodik, rabol becsületet, gyilkol lelkeket, gyuj-

ni szükségé van a hazafias magyar protestáns papságnak arra, hogy a keresztény egyetemi ifjuság között viszálykodás dúljon, miért kell meggyanúsítani a legtisztább és legideálisabb törekvéseket, a melyekben együtt van a protestáns ifjuság a katolikusokkal? Mi szükségé van a protestáns papságnak rá, hogy a katolikus vallást a buták, sötétfejek vallásának hirdesse és ellene igazgasson egy csomó zsidógyerek?

birkózott szegény feje. Egyetlen fia volt az Andris. Engedelmes, szóra hajló, jó gyerek. Legény korában egyszerre csak valami esete lett neki. Az ő fia, egyetlen fia elismerte a bíró előtt, hogy lopott és le is ülte az egy hónapot érte. Régi haragosuk, az öreg Kanyó vádolta meg a gyereket. Igaz ugyan, hogy mikor az apja neki támadott, Andris ártatlannak mondotta magát, de az öreg nem hitte el; először megsértette, azután elkergette a fiát.

Kerek tíz esztendő múlt el azóta. A gyerekek közbe-közbe irt az anyjának, hogy katona lett, hogy már őrmester, hogy megnősült. Elvette az öreg Kanyó leányát, aki utána ment Pestre. Már három szép fiuk is van. Boldogok is lennének, csak az apja elfordult szivét tudná visszaszírni.

Visszaszírni! Így irta a gyerekek az anyjának. Visszaszírni...

Szegény öreg Balog András egyszerre nagy meleget érez, mely mintha lassan-lassan olvasztgatná az ő testének-lelkének acélos erejét. Érzik a karja ölelésén. A lekonyuló fejét meg már az asszony támogatja. Azok a ráncok is megoldódnak; ki erre, ki amarra vonaglik még egy kicsit, aztán elsimul a szép, magas homlok. A haragos szemek villámai is megtörnek a kicsorduló könnyek gyöngyeim. Most már csak annál nedvesebb lesz az a szép ünneplő mándli...

De im, erőt vesz magán Balog András. Szilárd léptekkel tart az ajtó felé és mig felcséje

UJDONSÁGOK.

toogat el nem oltható gyűlölségeket, mert a világ nem úgy forog, mint a hogyan ő keni a kerekét. Ez a szabad gondolkodás, ez a szabad sajtó.

Mi lett a vége? Köpösy Dezső a New-York kávéházban, tehát nyilvános helyen, a hol sokan látták, fölpofozta Pályi Edét. Pályi Ede pedig könyörgő leveleket írt a lapoknak, — azoknak is, a melyeket ő örökké gyanúsít és rágalmaz — hogy ne írják meg, miszerint őt felpofozták és azok a lapok ennek a kérdésnek helyt adtak.

Ez a kirándulás történetesen csattanóval végződött. Pályi Ede ostya nélkül akarta leadni a közönségnek az ő lapdacsait és fölképeledött érte. Hányan vannak, a kik ostyába rejtve ugyan, de ugyanazt a célt szolgálták és szolgálják: Kecskeméthy miatt az egész keresztény ifjusági mozgalmat diszkreditálni, befektíteni törekednek. Tudják, hogy nincs igazuk, tudják, hogy az ifjuságnak joga is, oka is van rá, hogy úgy gondolkozzék, a hogyan gondolkozik, mégis lassan, cseppenkint mérget nyujtanak olvasóiknak, hogy olyan fának mutassák be a nemzet ifjuságát, a mely csak férges gyümölcsöket terem.

A ki a szomszédja tyukját ellopja, vagy az éhségtől üze egy ebédre való elcsen, lecsukják, Köpösy pedig kihitta párbajra felpofozott ellenfelét és ha a vadalkozás megtörtént, a Magyar Szó felelős szerkesztője rehabilitálva van, pedig ezek szívéből akarta kilopni, kirabolni a becsülést, a melyet Köpösy iránt éreztek.

Hja! Liberális világot élünk, az erkölcsök a műveltséggel együtt fenemődni kezdenek.

belül az ajtóhoz simul, hogy remegve hallgatózék, ő kilep.

Daliás huszárörnmester áll előtte; hatalmas szép ember, aki mindjárt oda is borul az öreg lábához s átöleli a térdét.

— Rugjon meg, üssön meg, édes apám, de ne haragudjék.

Az öreg nem igen lát a könnyein túl, de úgy érzi, mintha valami asszonyféle csókolná a jobb kezét, bal kezét meg két-három pár apró kezcseke ölelgetné.

— Nem haragszom, édes fiam Andris. Gyere csak, majd bevezetlek a szobába.

Igy volt ez mondva. Valóban pedig úgy történt, hogy a fiatalok vezették be a támolygó öregot, mert egyszerre úgy elgyöngült, mint a kis gyerek az első pohár bortól.

Odabent az anyja ráborult még egyszer az Andris domboru mellére. — Te édes egyetlen magzatom te. Lásd milyen jó az a hatalmas Uristen!

Kis Király István eskütt ugam éppen azon mesterkedett, hogy jól megnyomorgassa apró szemét a súlyos ökleivel, hogy ne könnyeznének már többet, midőn Kanyó János, az öreg Balog régi haragosa, a fiatal Balog ipa bátorkodott be az ajtón.

— Balog András ugam, husz esztendeje, hogy nincs szavunk egymáshoz, husz esztendeje gyűlölködöm én kelmeddel. Egy szál szalma nem sok, de annyit se lopott tőlem a kelmed fia, mert azt a bizonyos tarka malacot gyűlölségből én ma-

— **A három új püspök felszentelése és ünnepélyes beigtatása előreláthatólag csak újév után fog végbemenni.** A titkos consistoriumot ugyanis, melyben az új püspökök preconizációja fog megtörténni, csak karácsony táján tartják meg, a mi nek következtében a püspökök felszentelése is késedelmet szenved Gróf **Széchenyi** Miklós győri és **István** Vilmos szombat-helyi püspököket **Vaszary** Kolos bíbornok herceg-prímás, **Várossy** Gyula székesfejvári püspököt **Csaszka** György kalocsai érsek fogja felszentelni.

— **A »Fejérmegyei Kör«** küldöttsége f. hó 16-án tisztelettel városunk új püspökénél: dr. **Várossy** Gyulánál. A küldöttség vezetője **Kiss** István, a kör e. i. elnöke lendületes szavakkal üdvözölte a főpástort, a ki az elnök szavaira meghatottan köszönte meg az őszinte ragaszkodást s örömet fejezte ki, hogy a fejérvármegyei ifjak köre az önművelés és társas szórakozáson kívül magasabb dolgokat: a haza és vallás eszméjét is műveli és kinyilvánította, hogy az egyesület nemes és felelős gondolkodásról tesz tanusagot az új főpástor, a leendő vezető iránt való ragaszkodással. Üdvösként tartja, hogy Fejérmegye ifjai a fővárosi életben a társas érintkezéssel a barátságot és rokonérzést ápolják. És épen ezért igéri, hogy a legmelegebb és legbehatóbb érdeklődéssel fogja kíséni a kör működését és bármikor szükségére lesz rá a körnek, minden téren pártolja és támogatja. Érdeklődésének legintenzívebb bizonyítékát adta, a midőn a legbehatóbban és legmelegebben tudakozódott a kör működéséről és anyagi viszonyairól, sőt a kör behatóbb megismerése céljából a belügyminiszter által jóváhagyott alapszabályok egy példányát is el kérte. Az elnök felvilágosításaira a legnagyobb örömet és meglepedését fejezte ki, hogy a kör legközelebbi működése — **Vörösmarty** sirjának megkoszoruzása és a december 8-án Budapest új városházának dísztermében tartandó nagyszabású **Vörösmarty-ünnepély** — a fejérmegyei ifjak hazafias érzületéről és a nemzet nagyjai iránt való kegyeletéről tesz tanusagot.

gam öltöm meg, magam dugtam el amaz éjjel. Azóta nincs nyugodalmam éjszakám. Elmondtam hát nyiltan, így ítélni rólam.

— Hát akkor te mit ültél egy hónapig a megyeházán? — rivalt az öreg Balog a fiára.

— Mert tisztességes leányt akartam elvenni. Lidinél voltam akkor éjjel kesszenőt cserélni. Az apja ott kapott az ablak alatt és lopásról vádolt. Inkább magamra vállaltam a szégyent, mintsem a mátkámra mondhatták volna, hogy éjjel is nyitva áll az ablak.

Az öreg Balog most már büszkén egyenesedik föl; odaillik a fia mellé.

— Ami elmúlt, elmúlt, Kanyó ugam. Tartson velünk kigyelmed is. — Hogy hinak szógám? — Ez már a legidősebb apróságnak szolt.

— Bajod Bändi. Hát madát?
— Engöm is úgy hinak, kis szógám. Én vagyok a te öregapád. Szeretsz-e engem?

— Szejetem hát!
— Hát osztán mér szeretsz?
— Mejj medőlelte, medpuszilta éd's apámat.
— Ejnye fikkom teremtetted, milyen katonás gyerek vagy. Anyjuk, hallod-e, kész-e mán a vacsora ennek a kis vitéznek?

A sarokban térdelve imádkozott a kis házi oltár előtt a zokogó asszony és hálát adott annak a jószágos Istennek, hogy engedett teljesülni mindent, ahogy ő azt együgyű észével, szerető anyai szívével szépen, óvatosan előkészítette.

Szóllósy Ferenc.

F. hó 17-én adta át egy küldöttség **Madarász** József orsz. gyűl. képviselőnek a »Fejérmegyei Kör« disztagjainak sorába történt megválasztásáról szóló jegyzőkönyvi kivonatot. **Madarász** József igen szívélyesen fogadta a küldöttséget, megköszönte a disztaggá való választást és megígérte, hogy mihelyest egészségi állapota engedi, el fog menni a kör összejöveteleire.

Vörösmarty Mihály halálának évfordulóján, nov. 19-én a kör testületileg megkoszoruzta megyénk nagy szülöttjének, a Szózat halhatatlan költőjének sirját. A virággal díszített sir előtt **Kiss** István, a kör elnöke mondott magas színvonalú, szép beszédet, mely után a Szózat ének-lésével ért véget a gyászünnep.

— **Kecskeméthy Győző.** A szomorú hirre vergődött szerencsétlen sikkasztó esete még mindig élénken foglalkoztatja a közvéleményt. Az „**Egyetemi Lapok**“ legújabb száma is megemlékezik róla és kutatva elhatározásának okát, így folytatja:

Munkaszerető, lelkiismeretes embernek hitük azt, kinek egy őrizetlen pillanata bűnbe hullott lélekről lebbentette fel a fátyolt. Ez a mi vétünk. Az ifjuság bizalmát előlegeztük oly embernek, kinek tette az ifju lélek rut megtagadása volt. De hisz megjelése, minden tette, ifjusági politikánk körül kifejtett buzgósa, kivihatta számára az elismerést. Avagy minden, mit róla hittünk, helytelen alapon áll? Minden, mi elismerésünket kivívta, céltudatos megtévesztés volt? Igy kell lenni! Megtévedt. Nem! Örület szállta meg, mely lerántotta az elismerés és becsülés polcáról a sarba, piszokba, fürtelembe. Mily szörnyű lehetett a kísértés ördöge, mely a reá lenező fiatal agyat megkáthhatta, mely által félredobva minden tisztességet, józanságot, lelki tisztaságot leengedhette magát rántani abba az örvénybe, melynek neve: az eltemetés. A mai kor levegőjében lelkünk a bűn látásához hozzá szokott. Csak a bűnös ne lett volna az ifjuság közül való, mi közülünk való, fölöttünk való. Ledől, kidől, meghalt, eltemettük. A mi munkánkat e bűn nem szakítja meg!

És mit tesz ezzel szemben a zsidó-liberális tábor? Szeretné a nemzeti ideálért lelkesedő 1000 magyar ifju homlokára sütni a meggyalázó bélyeget, mert hiába, nagy szálla az a szemébe s nem válogatja az eszközöket, célja a misztifikálás. Az alávalóságnak sok módja van, a gyengeszi-vüek és könnyen hívők megtévesztését czélozza az alábbi »Felhívás«, melyet Budapest utcáin százezrevel osztogatnak. A zsidó-liberális lelki- ismeretesség jellemzésére álljon itt a céduja a maga eredeti formájában:

Felhívás.

Egyetemi polgárok!

Jeles vezérünk **Kecskeméthy** Győző hirtelen lakásváltoztatása következtében megüresedett egy hely az »ezer magyar ifju« pártjában!

Egy híján ezer magyar ifjak leszünk tehát mindaddig, amíg ezt a helyet közületek valaki be nem tölti.

Ne gondolkozzatok, ne teketóriázzatok: hanem jöjjetek! Ne hagyjátok csonkán a számot, a melyet oly sajnálatos hirtelenséggel apasztott meg legjobb vívónk és párbajhősünk **Kecskeméthy** Győző.

Nekünk netto egyezredmagunkkal kell lennünk! Föl tehát! Ne késsetek. A fumei gyorsvonat pont háromkor indul!

Hazafias üdvözléssel

a 999 magyar ifju.

A »Felhívás«-ra megtaláljuk a választ az »Egyetemi lapok« fent már idézett számában, a midőn a lapokban már közölt nyilatkozatokon kívül részletesen megemlítik **Kecskeméthy** ténykedését, melyből kitűnik, hogy az »Egyetemi Kör«-nek **Kecskeméthy** soha sem volt ainelőke és a

„Segítő Egyesületben” sem viselt tisztséget. Azonkívül az egyetemi *keresztmozgalomban* soha részt nem vett, neve a résztvevő 120 ifju között elő nem fordul. És így ezekkel a kijelentésekkel alaposan lehülhet azoknak öröme, kik oly nagyon táplálkoztak a Kecskeméthy pártjának (?) eme napfényre került botránnyával.

— **Egy tisztos matróna halála.** Egy jólelkű nőt ragadott el a halál az élők sorából, özv. Flögel Edénét, valamikor országszerte, sőt külföldön is ismeretes keztyüs özvegyét. Halálát kiterjedt rokonságán kívül a szefjérvári jótékony nőegylet siratja, melyben egy oszlopos tagját vesztette el. Ő volt az, a ki negyedévenként a hozzá sereglett szegények között kiosztotta a nőegyleti segélyt. Nem volt szegény, a kit elbocsátott volna alamizsna nélkül. A míg egészsége megengedte, a nőegyleti szegényeket maga kereste fel meggyőződést szerzendő, hogy ki szorul valóságban segítségre. A szegényeket vigasztalta s nyomorukat enyhítette. Sajnos, 4 év előtt egy szerencsétlen esés következtében ballábát kitörte, a mely idő óta a szobát el nem hagyhatta, ez okozta halálát is.

A család ez alkalommal a következő gyászjelentést bocsájtotta ki:

Rostagni Flögel Karolin nevelt leánya, özv. Rosenfeld Károlyné szül. Schubert Rozina mint testvér, úgy a maguk mint az összes rokonság nevében is fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy a forrón szeretett anya, test ér, rokon özv. Flögel Edéné, szül. Schubert Amália f. évi nov. hó 20-án este 8 óraker, életének 76-ik évében, hosszas szenvedés és a haldoklók szentségének ájtatos felvétele után az Urban csendesen elszenderült. A boldogult drága földi maradványai f. hó 22-én d. u. fél 3 óraker fognak a gyászházban (Lakatos-u. 12. sz.) beszenteltetni s a »Szent Háromságról» címzett sírkertben nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent mise-áldozat pedig f. hó 22-én d. e. 10 óraker fog a székesfehérvári Minderhatónak bemutatni. Székesfehérvár, 1901. november hó 20-án. Áldás és béke lengjen drága porai felett!

— **Tapintat.** Sajnáljuk, hogy e cim alatt is kell foglalkoznunk a »Székesfehérvár és Vidéke» című helyi lappal, mely úgy látszik, a szenzációnak zsidó-liberális laptársai mintájára nagy kedvelője, rúg, csip, harap, vág s a toll hatalmát nem a maga rendje-módja szerint iparkodik uralomra juttatni, pedig ez talán mégsem helyes eljárás. Az ügy ismeretes, mi sem hunytunk előtte szemet, nyíltan megmondtuk a véleményünket. A Kerskeméthy ügyben ama távirat meghamisított szövegben való publikálását kifogásoltuk, melyben a »Zollner Aranka» név szerepelt. Laptársunk szerint Simon Sándor alkaptány a bűnös, mert tapintatlan, ügyetlen módon ő járt el ezen ügyben Czollner gyógyszerészénél. Ha ez igaz, nem átaljuk kijelenteni, hogy az alkaptány megérdemli, mikép principális galléron ragadja s mert »ügyetlen tapintatlan, kofaszájú» alkaptányra Székesfehérvár szab. kir. városnak szüksége nincs, a megillető módon hivatalából eltávolítsa. Reé István főkapitány ez ügyben a vizsgálatot megindította. Helyes. De nem helyeseljük azt, hogy egy durván megtámadott, meggyanusított ügyben a vizsgálat folyamán nem bocsájt a közönség rendelkezésére oly nyilatkozatot, amely megvilágítaná — bár általános körvonalaiban — egy oly köztisztviselő ügyét, a kihez nap-nap után százával mennek a jogkereső felek. De épen ezért kötelességünknek tartjuk az itt-ott hallottakat regisztrálni. Simon alkaptányának este 6 óra tájban lón kézbesítve a sorompósok valamelyikénél a már felbontott távirat, melylyel ő csak 7 óra után ment el Czollner gyógyszerészhez. Az esetről pedig hallomás szerint — ez szinte hihetetlen! — tudósítás kül-

detett este 6 óraker Budapestre s így fölküli lehetetlenség, hogy a tudósító a gyógyszerész laboratoriumában lefolytat beszélgetésből merítette volna adatait. Kiváncsian várjuk a vizsgálat eredményét, noha az eddigiek után joggal hihetjük, hogy Simon alkaptány nem bizonyul »tapintatlan, ügyetlen, kofaszájú» kapitánynak.

— **A női ipar-kiállításnak** rendező bizottsága folyó hó 22-ik napján d. u. 4 óraker a Magyar Király szálloda heelyiségében ülést tart, melyre a bizottság tagjait ez uton is tisztelettel meghívja az elnökség.

— **Tanító választás** Polgárdin folyó hó 15-én megejtett kántortanítói választáson az iskolaszék Szabó Elemért egyhangulag megválasztotta.

— **Angyalcsinálás.** A mily szomorú, ép oly borzasztó eseményről értesítenek bennünket pár szóval Verebről. Kántor Erzsébet verebi szülészönre már régóta gyanakodtak a hivatalos közegek, hogy része van abban az ördögi mesterségben, mely az ártatlan áldozatokat még születésük előtt a halálnak jegyzi el. Ő maga nem csinált belőle titkot, a mennyiben maga szokta rábeszélni a fiatal anyákat, hogy az édesanya legszebb ékességétől önmagukat megfosszák, ő — mint mondá — tudja annak a módját.

A község már tavaly új szülészönt fogadott, a ki figyelemmel kísérte a machinaciokat s mivel nem régiben két fiatal anyának csaknem teljesen ugyanazon módon való hirtelen halála is rá irányította a gyanut — megjegyzendő, hogy az elsőnek férjével maga is titkos viszonyt folytatott — följelentette a gonosz lelkű aszzyonyt. A vizsgálat megindult. Kántor Erzsébet ma már Székesfehérvárról, az ügyesség oltalma alatt várja a részletes vizsgálat eredményét. A mint halljuk, a vizsgálat óriási szenzációt keltett s valószínűleg exhumációk hullá kiadások — is fognak történni.

— **Letartóztatott tiszthelyettes** A »Székesfehérvár és Vidéke» laptársunk a fenti cim alatt Kuti Fülöp alkaptánnyal letartóztatattja Csorba hadapród-örmestert Kecskeméthy személyében, előbb azonban tanácsot kéret Kuti-val a főkapitánytól s a főkapitányi mankó segítségével kísérteti be Csorbát a város házára. Hát először is sem Kuti, sem más kapitánynak gyanuokok alapján senkit letartóztatni nem szabad. Igazolásra szólíthat, bármely okból gyanuba keveredett egyént biztos őrizet alá vehet, letartóztatnia azonban ily esetben joga nincs. A mikor pedig neki a letartóztatás joga és kötelessége, a letartóztatást elrendelő végzés nyomban kézbesítendő s ha ily dolgokban Kuti alkaptány nem képes önállóan eljárni, a közönség hátrányára bitorolja a kapitány nevet. Önálló hatáskörrel lévén felruházva, felelős a cselekményeiért s így megérdemli, hogy tudatlansága és tapintatlansága miatt nyomban elcsapják kapitányi állásától. A fentnevezett lap által a nyilvánosság elé dobott tényállás feltétlenül megköveteli a fegyelmi, sőt a büntető eljárás megindítását. Ha pedig ez a tény a valóságnak meg nem felel, úgy hivatali állása megköveteli, hogy az alább közölt nyilatkozatban foglaltakat hitelt érdemlőleg az illetékes hatóság által igazoltassa, vagyis rágalmozás miatt hivatali főnöke előtt az eljárás megindíttatni kérje, mert ilyen esetben a szükséges nyomozást a rendőrhatalóság főnöke rendeli el (L. 130000/1899. sz. belügym. körend. 4. §-át.) Megnyugtató bennünket az alábbi nyilatkozat, teljesen azonban ez

ing ki nem elégíthet, mert Kuti alkaptány eme közönségben a közés nem bír a já. Igaz, az alábbi sorokhoz egyéb kommentárt nem látnak.

Nyilatkozat

A »Székesfehérvár és Vidéke» f. hó 19-iki számában s ennek nyomán több fővárosi lapban is egy hírközlemény jelent meg, mely hivatalos működésemet hamis adatok és meg nem történt dolgok alapján kritizálja.

Nem akarom az abban foglaltakat itt regisztrálni, csak annyit jegyzek meg, hogy rendőri működésem ezen, legkevésbébbé sem tárgyalagos bírálgatását határozottan visszautasítom. — Bárhonnét szerete is a közlemény írója az adatokat, kijelentem, hogy azok valótlanok. Nem igaz, hogy én Csorba István hadapródjelölt-örmestert letartóztatam, mert csak igazolásra szólítottam, mihez jogom van; nem igaz, hogy Reé István főkapitány urhoz a vasúti állomásról információ végett telefonáltam, hisz ő aznap helyben nem is tartózkodott; nem igaz, hogy Csorba Istvánt a város házára kísértettem, mert én őt a pályaudvaron pár percig tartó igazolás után nyomban elbocsátottam; nem igaz, hogy nevezett egyén eljárásom ellen tiltakozott, vagy a miatt ellenem fejelentést tett volna, ellenkezőleg készséggel vetete alá magát a vizsgálatnak, kijelentvén, hogy a felmutatott személyleírás ő rá tökéletesen rá illik s belátja, hogy a rendőrségnek tényleg elég oka lehetett őt igazolásra felhívni. — Általában tiltakozom rendőrkaptányi működésem minden rosszakaratu, szándékos és illetéktelen becsmélése ellen.

Nem tudom, a közlemény írója hogyan fogja fel a hírlapíró szép és nemes hivatását, azt sem tudom, hogy az ilyen irányú és modoru közleményekkel mennyire lehet szolgálni a közérdeket, vagy hát a szorosan vett helyi érdekeket, de azt tudom, hogy míg én legjobb erőm és tehetségemmel ezen hivatalomban a közbiztonság és közművelődés érdekét szolgálni képes leszek, a a tárgyalagos kritikán kívül sem személyem sem működésemmel ellen irányuló hírlapi heccelődést meg nem engedek, mert nem akarom, hogy a város nagy közönsége valótlan állításoktól félrevezetve, a minden hivatal fentartó erejét képező erkölcsi alapot a köztisztviselőnél jogos ok nélkül a legcsekélyebb részben is érintve láthassa. Végül kijelentem, hogy hivatalbeli felelősségem utasításához mindenkor a legnagyobb készséggel, de alpnélküli és illetéktelen újságírói »jó tanács»-okhoz sohasem alkalmazkodom.

Kelt Székesfehérvárról, 1901. november 21.

Kuti Fülöp

II. od. rendőrkaptány.

— **Harcászati lögyakorlat.** A m. kir. székesfehérvári 17. honvéd-gyalogezred helyben állomásozó két zászlóalja f. hó 26-án Zámoly község határában *éles tölényekkel* harcászati lögyakorlatot tart. A hatóság ez uton is felhívja a közönség figyelmét a fenti körülményre. Egyébként a lőtértől lőtávolságban biztonsági órák fogják távol tartani a közönséget.

Polgárdi-i társaskör — 10 éves fennállásának emlékére f. hó 17-én fényes szavaló és felolvasó estélyt rendezett. A műsor számai között kiténtek Pick Ilonka és Horowitz Rózsika k. a. »Vén cigány» című melodramájuk. Szabó István rögtönzött kupléit Bardón Sándor ur zongora játéka, Pick Iduska szavalata és Gara József fővárosi lapszerkesztő felolvasása követte. Az ünnepély irodalmi részé lefolyván lelkesedéssel szívükben az összes vendégek társas vacsorához ültek, s a vacsora után pedig késő reggelig vig muzsika a táncra járt.

— **Tisztelegj anyádat!** Hogy az erkölcsi érzék, a szülők iránti tisztelet és szeretet mennyire hiányzik némely gyermek szívéből, szomoruan igazolja egy borzalmas eset, mely a szomszédos Kis-Keszi községben történt. Somogyi Jánosné ottani lakos a házkörüli munkaközben valamiért megdorgálta Lajos fiát, a kit ez a dorgatórium annyira kihozott a sodrából, hogy a kezében levő gereblyét édes anyja ellen emelte

s oly erővel kezdte ütlegelni, hogy jobb felső lábszárcsontja eltört. Az anyát az első orvosi segélynyújtás után beszállították a helybeli Szent György kórházba, az önmagáról megfeledkezett, lelketlen gyermek ellen pedig a bünyefenyítő eljárás folyamatba tétetett.

— **Nyilatkozat.** A »Fejermegyei Napló« legutóbbi számában »Az elmebeteg« cím alatt megjelent közleményben foglaltakat Zelei Imre ur, a »Székesfejvári Friss Ujság« főszerkesztője önmagára sértőnek találván elküldötte megbizottait szerkesztőségünkbe. Míután a közlemény szerzőjéként magam megvezetem, a megbizottak ama kérdésére, hogy miként óhajok ezen sértésért lovagias uton elégtételt adni, kijelenttem, hogy köztörvényeink alapján az elégtételadástól el nem zárkozhatom, állításaim jogszerű következményeinek alávetem magam, ámde bármely egyébe, törvénybe ütköző formában elégtételt adni az általam szolgált lap szelleme, iránya s az ezzel teljesen összhangzásban levő s egyező meggyőződéssem tiltják. Zelei ur, miként kijelenté, törvényes uton jogorvoslatot nem kíván. Székesfejvár, 1901. évi november 21-én. *Kirissits Bódog*, a »Fejermegyei Napló« munkatársa.

— **Ezen nem szabad csodálkozni!** Huckstedt Irén, a helybeli szántársulat primadonnája Klein Ignác szabómester Ősz-utcai lakosnál vett fel lakást albérletbe. A lakást nedvesnek találta s így mint énekes színésznőnek kétszeresen oka volt a lakásból azonnal távozni. Hatósági beavatkozást kért annál is inkább, mert dr. Molnár József ker. orvos, úgy is mint színház orvos megtiltotta, hogy tovább is a nedves szobában lakják. Simon alkaptány az előadottak után csupa udvariasságból, hogy Kleinnét ne fárasssa a hivatalba, egy rendőrt küldött ki s kéte a ruhanevelők kiadatását. Kleinnének sehogya sem tetszett ez az eljárás, bement Simon alkaptányhoz s ugyancsak napkeleti merészséggel vitatta az igazát. Simon alkaptány ama helyes tanácsával szemben, hogy ingó dolgot biztosítási végrehajtás fogantatása nélkül vissza nem tarthat, követelésének érvényesítésére, úgy a biztosítási végrehajtásra vonatkozólag illetékes helyen rögtönli intézkedést kérhet. A két hang közül a napkeleti győzött, úgy hogy kénytelen volt az alkaptány nem épen szelid szavú ügyfelet a polgármester fóruma elé utasítani. Ugy is lett! A polgármester nem hatolva az ügy lényegébe az alkaptányt szabályszerű eljárásra utasította, ami persze az lett, hogy az ügy rendőri eljárásra alkalmas nem lévén, Kleinné kérelmével elutasított. Hát jól van ez így! Legyen szives védje meg kapitány ur a hivatal tekintélyét ne csak a keresztényekkel, hanem az izraelitákkal szemben is. Udvarias akart lenni, mikor rendbirságot kellett volna kiszabni és hála-ból — a nyakára akartak ülni. Elénekelheti most már: »Napkelet gyöngye ég veled. . .!« És még mindig vannak, a kik nem hallják, hogy közeleg a tizenkettedik óra!? Rettegj Európá, benne Simon kapitány! A házbán van a szerkesztőség, majd ki lesz ujságolva! Már ilyen fenyegetéssel is élnek napkeleti polgártársaink.

— **Fűszerárak piaczi eladása.** A kapitány-ság, mint I. foku iparhatóság értesíti a közönséget, hogy nyílt piacokon gyarmat- és fűszerárak csak *hetivásárokon* és *csupán* helybeli iparosok, illetőleg iparigazolvánnyal bíró kereskedők által hozhatók forgalomba. Következésképp gyarmat- és fűszeráraknak napi piacokon való áruba bocsajtása, valamint hetivásárokon iparigazolvány nélkül való árulása mint az ipartörvénybe ütköző vétség büntetendő cselekményt képez.

— **Közrekerült tolvaj.** Megirtuk annak idején, hogy *Schedik József* budapesti lakos kocsisa, Németh Péter eltűnt a reabizott két lóval, kocsi-val s a hozzátartozó szerszámmal. A mennyiben Németh Péter sukorói illetőségű, az ottani csendőrök már várták a hazaérkező kocsi-t, a ki helyett azonban tegnapelőtt egyik kocsi-társra, Zámolyi Imre érkezett meg. A csendőrök rögtön vallatóra fogták s csakhamar beismerte, hogy a lopást közös elhatározással követték el, sőt Zámolyi még tovább ment eme munkájában, mert Némethől is ellopta a kocsi-t, lovat és beitta egy csárdában. Ma már a tettesek s az orgazda is az ügyesség kezében van.

— **Névváltoztatás.** Weisz Ernő moóri illetőségű, budapesti lakos vezetéknevét belügyminiszteri engedéllyel »Virág«-ra változtatta.

— **Katonai szállítások.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter korrendelettel szabályozta a katonai csapatok és intézetek részére szállítandó anyagok vagy munkálatok iránti pályázatokra vonatkozó hatósági igazolásokat. A rendelet szerint a vállalkozók megbizhatóságát és szállítási képességét bejegyzett cégeknek a kereskedelmi és iparkamarák, mezőgazdasággal foglalkozók részére a gazdasági egyesületek, be nem jegyzett iparosok kereskedők, részére az I-ső foku iparhatóságok (szolgabírák, rendőrkapitányok) által történik, a kiállított igazolvány 2 hónapig érvényes és közvetlen a katonai hatóságokhoz küldetik meg; természetesen az érdekelt vállalkozók kérelmezésére.

— **Méh-lopás.** Nyékről írják lapunknak, hogy Kutasi Endre és Zsebők Miklós ottani lakosoktól a napokban virradóra három kaptár méhet elloptak. Bár a csendőrség a nyomozást haladéktalanul megindította, a tetteseket elfogni nem sikerült.

A kutya mint uszály hordozó. A londoni előkelő társaságban egy jól ismert hölgy jött rá arra az eredeti gondolatra, hogy az ember a kedvenc ebét a ruhája hordozására felhasználja. Ez a hölgy nem rettent vissza több kuttyját is betanítani arra, hogy azok egy intésre a földön vonszolt szoknyát a »kellő magasságig« megemeljék (pl. mikor egyik járdáról a másikra kell átmenni, vagy valamit a szoknyával ki kell kerülni), s az urnó után vigyék, aztán egy újabb intésre az uszályt szájukból kieresztve, a földre ismét visszabocsássák. Nagy feltűnést is keltett, mikor ez a lady a maga »okos« kutya »gardem«-jával a járdákon megjelent, s mikor a négy lábú apró uszályhordozó, a maga feladatát — büszkén, kényesen lépegetve — kifogástalanul végrehajtotta. Az eb, mikor az utca-járda-keresztvezetéséhez ért az urnójé, szájával nagy ügyellett ránkba szedve a nemes, drága selyem szoknya uszályt, magasra emelte azt úgy, hogy a földet sehol se érte, s tempóban lépkedve vitte a hölgy mellett haladva mindaddig, míg a lebecsajításra jelt kapott. Ekkor lebecsajította az uszályt, a hölgyre pillantott, s annak meglepődését látva, már csak hátul »követte« az uszályt, maga is igen »melegelédetten« viselkedvén a felett, hogy sikerült urnójé tetszését kinyernie. (r.)

— **A piac szarkája.** *Schüffer* Jánosné saarhegyi lakos nem hiába járt-kelt tegnap a hetipiacon, mert egy óvatlan pillatban Pfeifer, Alfréd 9. szám. alatti lakos szabómestertől, a ki a halpiacon földön árulja portékáit, egy mellényt el-emelt, de munkájának gyümölcsét saját céljaira nem értékesíthette, mert még idejekorán elcsip-ték s a város házára kísérték. Az ügynek folytatása a járásbíró-ság előtt lesz.

— **A feleség tolvaja — a férj.** *Darázs Károly* szül. *Mózer* Katalin csákvári lakosnő összeharagudott egy időben az ő kedves férjével, nem is tudták többé élvezni az együttélés örömeit — elváltak. Darázs uram nem hagyta abba a dolgot, boszút eszelt ki, s tervét a napokban keresztülítette. Behatolt ugyanis a felesége lakására, feltörte a ruhaszekrényt s ott levő 42 kor. készpénzt magához vevén megszökött. A meglöptt feleség fejlejtette a férjét a csendőrségnél, a mely nyomozza s most már körözeti a tolvaj férjet.

— **Téli foglalkozás a lopás** Sok a szegény ember, nehéz a megélhetés, sok helyen nincs fűtött szoba s a tél a nyakunkon van. Ez az időszak a tolvajlások, lopások szezonja. Mint minden város, úgy Székesfejvár sem ment a lopásoktól. F. hó 19-én éjfél tájban özv. Pintér Dávidné Kitreiber Nándor társaságában kocsin Várpalotára indult. El is értek Várpalotára szerencsésen, [azaz hogy még sem egészen szerencsésen, mert odaérve konstátálták, hogy a rakomány takaró ponyva fel van hasítva s 16 rakróc hiányzik. Csak ekkor említette a kocsis hátulso felében ülő cseléd-leány, hogy a szárazrétek mentén négy férfialakot látott az árokból elő-mászni, szólni azonban nem mert. Mint halljuk, ugyanezen éjszaka még két kocsi-rakományt dézsmáltak meg, a rendőri nyomozat azonban eddigelé eredményre nem vezetett.

A székesfejvári keresztény fogyasztási szövetkezetbe egy jó családból való fiú tanulónak felvétel.

— **A Salétrom-utca 37. számú ház szabad kézhől eladó.**

IRODALOM.

— **Jézus és a jó gyermek.** Oktató-könyv serdülő gyermekek számára. Az esztergomi egyházi főhatóság engedelmével. Budapest. A Szent-István-Társulat kiadása. 1901. Ara szép egész vászonkötésben 1 korona 20 fillér. A munka tartalmilag felöleli az egész gyermekkorok élet-szükségletét. Egy kis bevezető oktatás után, melyben Jézus magának a könyvnek használatára nézve mond igen okos dolgokat, következik 22 fejezetben a gyermek egész életére kiterjedő tárgyalás. Kezdődik a reggeli fölkeléssel és végződik a nyugalmiáratéssel. A nap ezen két végső határa között mozog az élet és annak minden egyes mozzanata, az ott szereplő összes szemé-lyek és az ezekkel való érintkezés külön-külön rövid, de azért teljes megbeszélésben, eltárgyalás-ban részeseülnek. Ahol szükséges és hasznos, szerzőnk beleszóvi az imádságokat is. Ahol a napi teendők az egész életnek, sőt magának az élet bejegyzésének, a halálnak gondolatával kapcsolódnak, ott az oktatás már kiterjed a gyermekek jövőjére is. A jókedvről, a bűnökről, a szű-tisztaságról, az istenes gondolatokról, a halálról szóló fejezetekben Jézus a jó gyermeket a gyerme-ki élet határain túleső, de minden keresztény-nek szükséges dolgokra oktatja. Az előadás köny-nyű, nyugodt, sehol sem affektált, világos, egyszerű. Megrendelhető a Szent-István-Társulat könyvki-adóhivatalában: Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28/b.

Üzlet felosztás miatt
Szeke-rák és Hornyánszky
cég
mélyen leszállított
árakkal
végeladást tart.

